

Selvitys Raahe–Vihanti–Raahe-linjan reiteistä ja aikatauluista

Asiakas on pyytänyt Raahe–Vihanti–Raahe-välillä liikennöivää linja-autolinjaa koskevan asian saattamista kaupunginhallituksen käsiteltäväksi. Alla on selvitys linjan suunnitteluperiaatteista, aikatauluista sekä esiin nostetuista huomioista.

Raahe–Vihanti-linja on reitti- ja aikataulupohjainen joukkoliikennelinja, jonka tarkoituksena on palvella useita käyttäjäryhmiä. Linjan tavoitteena on palvella junamatkustajia sekä päivittäisiä työ- ja opiskelumatkoja. Linjaa ei ole suunniteltu yhteistyössä VR:n kanssa, eikä kyseessä ole virallinen junaliikenteen liityntäyhteys. Aikataulujen yhteensovittaminen perustuu käytettävissä oleviin julkisiin junien aikataulutietoihin sekä paikallisiin liikkumistarpeisiin.

Raahe–Vihanti-linja pyrkii lähtökohtaisesti odottamaan myöhässä olevaa junaa mahdollisuuksien mukaan enintään 15 minuuttia. Odottaminen toteutetaan silloin, kun se ei aiheuta merkittävää haittaa linjan muille käyttäjäryhmille tai seuraaville vuoroille. Aamuisin klo 7.20 Vihannista Raaheen lähtevän vuoron osalta junan odottaminen enempää kuin noin 2–3 minuuttia ei kuitenkaan ole mahdollista. Kyseisessä vuorossa ei ole enempää aikataulullista joustovaraa ilman, että siitä aiheutuisi toisen asteen opiskelijoille myöhästymisen koulupäivän alusta. Asiasta on maininta Raahen tilausliikenteen sekä Raahen kaupungin verkkosivuilla.

Aiemmin junan aikataulun mukainen saapumisaika Vihannin asemalle oli klo 7.18, mutta VR on muuttanut saapumisaajan klo 7.20:een. Tämä muutos on osaltaan kaventanut kyseisen vuoron mahdollisuuksia joustaa junan myöhästymistilanteissa.

Kyseisellä aamun klo 7.20 vuorolla kulkee arkipäivisin vakituisesti noin 20 toisen asteen opiskelijaa ja työmatkustajaa Vihannista Raaheen. Kunnalla on velvollisuus huolehtia oppivelvollisuuden alaisten oppilaiden koulumatkoista ensisijaisesti joukkoliikennettä hyödyntäen. Opiskelijoiden ja työmatkustajien sekä junamatkustajien samanaikainen palveleminen kyseisellä vuorolla junan myöhästymistilanteissa edellyttäisi käytännössä kahta erillistä linjaa. Tämä puolestaan aiheuttaisi kymmenien tuhansien eurojen lisäkustannuksen vuodessa.

Linjan aikatauluratkaisu perustuu säännölliseen ja ennakoitavaan matkustuskysyntään, jota kyseisellä vuorolla muodostavat erityisesti päivittäiset koulumatkat. Junamatkustajien osalta matkustustarpeet ovat kyseisellä vuorolla vaihtelevampia ja osin riippuvaisia junaliikenteen häiriötilanteista. Aikataulujen mitoituksessa on tästä syystä painotettu ratkaisua, joka turvaa palvelun luotettavuuden vuoron keskeiselle käyttäjäryhmälle ja mahdollistaa kustannustehokkaan liikennöinnin. Joukkoliikenteen suunnittelussa ja resurssien kohdentamisessa aikatauluratkaisut perustuvat ensisijaisesti säännölliseen ja ennakoitavaan kysyntään, mikä mahdollistaa julkisin varoin järjestetyn palvelun toteuttamisen kokonaisuutena kustannustehokkaasti ja tasapuolisesti.

Asiakkaan esittämä kokemus matkaketjun toimimattomuudesta liittyy tähän yksittäiseen aamuvuoroon ja junan myöhästymistilanteisiin. Muiden vuorojen osalta junayhteyksien huomioiminen on lähtökohtaisesti mahdollista, ja sitä toteutetaan liikennöinnissä

tapauskohtaisesti. Liikennöitsijä on oma-aloitteisesti seurannut junaliikennettä sekä linjalle ostettuja ennakkolippuja ja tehnyt ajojärjestelyjä näiden tietojen pohjalta. Lisäksi VR:ltä on toivottu ilmoitusta junien myöhästymistilanteista, mutta ilmoitusten saaminen on ollut vaihtelevaa.

Vuonna 2024 linja lähti Vihannista aikaisemmin, koska opiskelijoille oli tarjolla oppilaitoksessa aamupuuro. Asiakas on esittänyt jo aiemmin linjaan liittyvän muutosehdotuksen, joka hyväksyttiin, ja linjan lähtöaikaa Vihannin asemalta siirrettiin 15 minuuttia myöhemmäksi (lähtö klo 7.20). Muutoksen yhteydessä tarkasteltiin liikennöitsijän kanssa ajoaikoja ja muita mahdollisia aikataulumuutoksia. Liikennöitsijän kanssa on oltu jatkuvassa, sujuvassa ja joustavassa yhteistyössä, eikä tilaajan näkökulmasta liikennöitsijän toimintatavoissa ole ollut huomautettavaa.

Liikennöintisopimus kilpailutetaan kevään 2026 aikana, jolloin linjan reititystä ja aikataulutusta on mahdollista tarkastella uudelleen. Muutos kyseiseen aamuvuoroon edellyttäisi joko oppilaitosten opetuksen aloitusajan siirtämistä myöhemmäksi tai lisäresurssien varaamista liikennöintiin erillisen linjan muodossa.

Pasi Pitkänen
Kehitysjohtaja

Anna-Kaisa Vimpari
Joukkoliikennesuunnittelija